

GAA-114

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

November / December - 2015

C.C. - 304 : Sanskrit

(Core Compulsory) (काव्यप्रकाशः १,१०)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ गमे ते त्रयस्य संदर्भं सङ्घितं समञ्जसोः १४
- (१) जयतीत्यर्थेन च नमस्कार आक्षिप्यत तां प्रत्यस्मि प्रणत इति लभ्यते ।
- (२) श्री हर्षदिर्धावकादीनामिव धनम् ।
- (३) त्रयः समुदिताः न तु व्यस्तास्तस्य काव्यस्योद्भवे निर्माणे समुल्लासे च हेतुर्नतु हेतवः ।
- (४) अत्र स्फुटो न कश्चिदलङ्कारः रसस्य च प्राधान्यान्नालङ्कारता ।
- (५) बुधैः वैयाकरणे प्रधानभूतस्फोटरूपव्यंग्यस्य शब्दस्य ध्वनिरिति व्यवहारः कृतः ।
- (६) अत्र जयलक्ष्मीशब्दस्य केवलं कान्तावाचकत्वं नास्ति ।
- २ काव्यप्रकाश ग्रंथनो विस्तृतं परिचय आपो. १४
- अथवा
- २ भूमटानुसारं काव्यनुं लक्षणं समञ्जसी काव्यना प्रकारोनी विस्तृतं १४
- समीक्षा करो.
- ३ काव्यशास्त्रना संप्रदायो विशे विस्तृतं नोध लपो. १४
- अथवा
- ३ काव्यनां प्रयोजनो विशे विस्तृतं नोध लपो. १४

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

૧૪

- (૧) મમ્મટનો સમય
- (૨) મમ્મટની વિદ્વતા
- (૩) કાવ્ય ઉત્પત્તિનાં કારણો
- (૪) કાવ્યપ્રકાશનો મંગલ શ્લોક.

૫ ગમે તે સાત પ્રશ્નોનાં બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ આપો :

૧૪

- (૧) મમ્મટના મતે કયા-કયા શાસ્ત્રોનું કાવ્યસર્જન માટે જ્ઞાન જરૂરી છે ?
- (૨) કવિની સૃષ્ટિ અને બ્રહ્માની સૃષ્ટિમાં કેટલા રસો છે ? કયા-કયા ?
- (૩) મમ્મટના મતે શક્તિ એટલે શું ?
- (૪) ઉપમા અલંકારની વ્યાખ્યા જણાવો.
- (૫) શ્લેષ અલંકારનું લક્ષણ આપો.
- (૬) ઉપમેય એટલે શું ?
- (૭) ઉપમાન એટલે શું ?
- (૮) તમારા અભ્યાસક્રમમાં કેટલા અલંકારો છે ? કયા-કયા ?
- (૯) શ્લેષ અને સમાસોક્તિ અલંકાર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- (૧૦) સમાસોક્તિ અલંકારનું લક્ષણ જણાવો.
- (૧૧) ઉત્પ્રેક્ષા અલંકારનું લક્ષણ જણાવો.
- (૧૨) આચાર્ય મમ્મટને શાના અવતાર માનવામાં આવે છે ? શા માટે ?